

УДК 658.310.8

АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ НА ОСНОВІ ABC-XYZ-АНАЛІЗУ

НАТАЛІЯ КОЛІНКО,

старший викладач Навчально-наукового Інституту підприємництва та перспективних технологій Національного університету "Львівська політехніка"

Стаття присвячена аналізу управління інноваційною діяльністю промислових підприємств на основі використання методу ABC-XYZ-аналізу. Запропоновано алгоритм аналізу управлінської інноваційної діяльності. У результаті поєднання ABC-аналізу та XYZ-аналізу в інтегровану матрицю отримано дев'ять груп, які дозволили сформулювати висновки щодо управління інноваційною діяльністю промислових підприємств. Проведене дослідження дало змогу визначити найефективніших керівників інноваційної діяльності.

Ключові слова: управління, ефективне управління, інноваційна діяльність, ABC - XYZ - аналіз.

Постановка проблеми. Основною умовою досягнення довготривалих, позитивних темпів економічного зростання як економіки країни загалом, так і регіону зокрема, є активна інноваційна діяльність, яка супроводжується ефективним інноваційним управлінням. Інноваційний розвиток підприємства в регіонах є особливо актуальним питанням, адекватне вирішення якого є запорукою економічного зростання України. Однак, проблеми в управлінні інноваційною діяльністю гальмують інноваційні перетворення в регіонах України. Саме тому актуальним є вивчення проблеми управління інноваційною діяльністю на промислових підприємствах, зокрема Львівської області, а результатом ефективного управління є розроблення та впровадження інновацій на підприємстві і, як наслідок, випуск та реалізація інноваційної продукції.

У 2010 році 1411 підприємств України та 102 промислових підприємства Львівської області здійснювали інноваційні заходи, що становить лише 13,8 % усіх підприємств країни та 13,4 % усіх підприємств області. Частка інноваційно активних промислових підприємств у загальній кількості промислових підприємств України порівняно з 2009 роком у 2010 році збільшилась на 1 %, Львівської області - на 0,4 %. Однак, оцінюючи динаміку за останні 10 років, маємо ситуацію, при якій сьогоднішній рівень інноваційної активності промислових підприємств України суттєво нижчий, ніж у 2000 році, а рівень інноваційної активності промислових підприємств Львівщини відповідає рівню 2000 року (рис. 1) [1, 2].

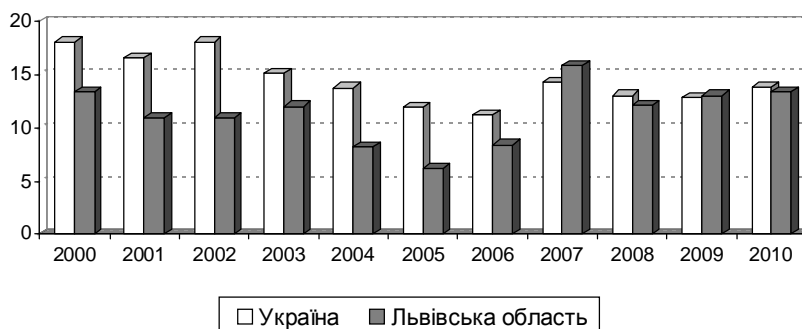

Рис. 1. Частка інноваційно активних промислових підприємств до загальної кількості промислових підприємств України та Львівської області.

Серед головних причин негативних тенденцій інноваційного розвитку промисловості можна зазначити такі:

- недосконала нормативно-правова база в регулюванні інноваційної діяльності;
- масова приватизація та розукрупнення підприємств;
- неналагоджений механізм підтримки інноваційної діяльності з боку державних та місцевих органів влади;
- відсутність ефективною та адекватною програми інноваційного розвитку;

- майже повна відсутність дієвих інститутів, які б координували, спрямовували та фінансували впровадження інновацій;
- відсутність взаємопов'язаної державної інноваційної політики та регіональної інноваційної політики;
- тривалий спад промислового виробництва;
- дефіцит фінансових ресурсів у вітчизняних підприємств;
- відсутність належної системи керівництва інноваційною діяльністю;
- незацікавленість керівництва та інвесторів підприємств у впровадженні інновацій;

№ 3 (117) травень-червень 2012 р.

- низький розвиток інформаційної бази інновацій.

З метою усунення негативних тенденцій та активізації інноваційного розвитку промисловості вбачаємо за доцільне першочергово провести моніторинг керівної діяльності інноваційно активних промислових підприємств Львівської області на основі ABC-XYZ-аналізу.

Аналіз останніх досліджень та публікацій.

Дослідженню різноманітних аспектів інноваційної діяльності промислових підприємств країни загалом, так і регіону зокрема, приділяли увагу В. Александрова, Б. Андрушків, С. Барановська, Н. Гладинець, Н. Доронова, М. Жураковська, В. Зяньков, С. Ілляшенко, М. Іохна, В. Карпенко, С. Ковальчук, В. Козик, О. Кузьмін, П. Перерва, Д. Покришка, В. Стадник, Т. Тарасенко, Л. Федулова, С. Чижов, Н. Чухрай [3-9] та інші. У той же час, незважаючи на всю цінність проведених досліджень, залишається недостатньо вивченим питання керівної інноваційної діяльності промислових підприємств України як ефективною складовою інноваційного розвитку підприємства, регіону, країни.

Мета дослідження - виявити особливості управління інноваційно активними промисловими підприємствами на основі запропонованого алгоритму ABC-XYZ-аналізу. Це, у свою чергу, дає можливість визначення найефективніших керівників інноваційно активних промислових підприємств, напрямів покращення та створення умов для стабільного розвитку, впровадження та реалізації інноваційної діяльності.

Виклад основного матеріалу. Найбільш доступний метод моніторингу управління інноваційною діяльністю є ABC-XYZ-аналіз (специфічний метод контролінгу, санаційного аудиту та математико-статистичного аналізу). Метод ABC-XYZ-аналізу розроблений у США і набув широкого розповсюдження в кінці 1980-х років завдяки працям Г. Бере, Т. Джонсона, Р. Каплана, Р. Купера. Суть та основні положення ABC-XYZ-аналізу в управлінні висвітлені в ряді праць вітчизняних та зарубіжних учених, таких як Ф. Бутинець, Є. Воронова, С. Голов, К. Друрі, Ю. Потапенко, Т. Скоун, Д. Фостер та інші. ABC-аналіз дозволяє виділити найбільш і найменш інноваційно активні промислові підприємства. XYZ-аналіз дозволяє дати оцінку стабільності впровадження, реалізації та придбання інновацій на інноваційно активних промислових підприємствах. Консолідація обох методів дозволяє сформулювати припущення, що не всі інноваційно активні промислові підприємства характеризуються однаковим впливом на ефективність управління інноваційною діяльністю. Розглянемо детальніше метод ABC-XYZ-аналізу на прикладі інноваційно активних промислових підприємств Львівської області.

ABC-аналіз - це важливий метод, який можна використати для визначення ключових моментів і пріоритетів інноваційної діяльності. У нашому випадку застосування ABC-аналізу базується на основі принципу В. Парето "Правило 80:20" (уперше відкритий та теоретично обґрунтований у 1897 р.), яке можна сформулювати так: "за більшість можливих результатів 80 % відповідає відносно невелика кількість причин 20 %, тобто 80 % річного обсягу реалізації інноваційної продукції забезпечує 20 % інноваційно активних підприємств". Інноваційно активні промислові підприємства поділяються на три групи.

Група А: включає інноваційно активні промислові підприємства, які здійснюють приблизно 80 % річного

обсягу реалізації інноваційних продуктів. Ефективне управління інноваційною діяльністю на цих підприємствах суттєво впливає на розвиток інноваційної діяльності Львівської області.

Група В: включає інноваційно активні промислові підприємства, які здійснюють приблизно 15 % річного обсягу реалізації інноваційних продуктів. Ефективному управлінню інноваційною діяльністю на цих підприємствах приділяється менша увага, що призводить до помірного розвитку інноваційної діяльності Львівської області.

Група С: включає інноваційно активні промислові підприємства, які здійснюють приблизно 5 % річного обсягу реалізації інноваційних продуктів. Ефективне управління інноваційною діяльністю на підприємствах цієї групи практично відсутнє, а це негативно впливає на розвиток інноваційної діяльності Львівської області.

Кінцева мета ABC-аналізу - концентрування уваги на пріоритетних напрямках розвитку інноваційно активних промислових підприємств, а також визначення реальних шляхів підвищення обсягів реалізації інноваційної продукції.

XYZ-аналіз - це важливий метод, який можна використовувати для групування та класифікації об'єктів інноваційної діяльності. XYZ-аналіз можна сформулювати так: "від стабільності інноваційної діяльності, яка проявляється в періодичному здійсненні витрат на інновації, впровадженні, реалізації та придбанні будь-яких нововведень, залежить точність прогнозування надійності інноваційної діяльності, яка забезпечується ефективним управлінням". Інноваційно активні промислові підприємства поділяються на три групи:

Група Х: характеризує стабільну інноваційну діяльність, яка становить більше 90 %, незначні коливання щодо кількості категорій, за якими здійснюється інноваційна діяльність. Ефективне управління інноваційною діяльністю спонукає до стабільного здійснення витрат на впровадження, реалізацію та придбання інновацій на інноваційно активних промислових підприємствах Львівської області.

Група Y: характеризує помірну, можливо, нестабільну інноваційну діяльність, яка становить не менше 70 %, характерні коливання щодо кількості категорій за якими здійснюється інноваційна діяльність. Управління інноваційною діяльністю характеризує нестабільність та несталість у здійсненні витрат на впровадження, реалізацію та придбання інновацій на інноваційно активних промислових підприємствах Львівської області.

Група Z: характеризує нестабільну та нерегулярну інноваційну активність, яка становить менше 70 %, практично відсутні категорії, за якими здійснюється інноваційна діяльність. Таке управління інноваційною діяльністю приводить до відсутності витрат на впровадження, реалізацію та придбання інновацій на інноваційно активних промислових підприємствах Львівської області.

Кінцевою метою ABC-XYZ-аналізу є аналіз керівної інноваційної діяльності та формування висновків та пропозицій щодо ефективності здійснення управління на інноваційно активних промислових підприємствах Львівської області. Отже, наведемо алгоритм (рис. 1) та опишемо детальніше етапи здійснення ABC-XYZ-аналізу керівної інноваційної діяльності промислових підприємств.

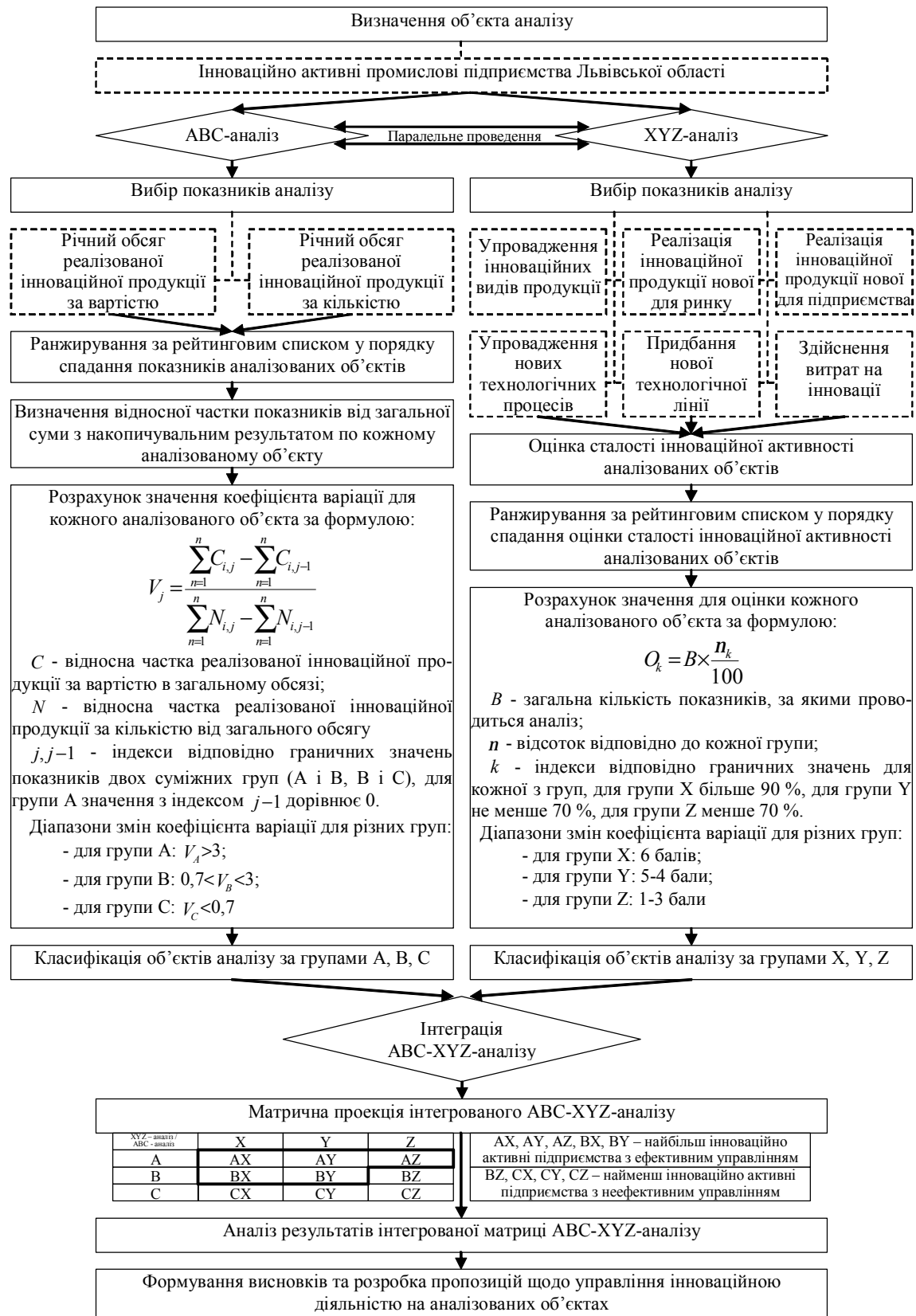

Рис. 1. Алгоритм проведення ABC-XYZ-аналізу.

1. Досліджуючи управління інноваційною діяльністю, визначаємо, що об'єктом аналізу необхідно вибрати інноваційно активні промислові підприємства Львівської області у 2010 році, щодо яких буде проводитися ABC та XYZ-аналіз. Із даних статис-

тичного обліку Головного управління статистики у Львівській області формуємо дані про стан інноваційної діяльності промислових підприємств Львівської області: кількість інноваційно активних підприємств, перелік інноваційно активних під-

приємств, напрями проведення інноваційної діяльності.

2. Проводимо ABC-аналіз, який виконується в такій послідовності:

2.1. Із даних статистичного обліку формується список інноваційно активних промислових підприємств Львівської області у 2010 році.

2.2. Із даних бухгалтерського обліку, наведених інноваційно активними підприємствами Львівської області, вибираються дані про річний обсяг реалізованої інноваційної продукції за вартістю та за кількістю.

2.3. Розміри показників річного обсягу реалізованої інноваційної продукції за вартістю записуються за рейтинговим списком у послідовності від більшого до меншого.

2.4. Визначається питома вага кожного інноваційно активного промислового підприємства Львівської області за вартістю C_i та за кількістю N_i у загальному річному обсязі реалізованої інноваційної продукції у відсотках.

2.5. Знаходиться кумулятивна сума значення річного обсягу реалізованої інноваційної продукції за вартістю $\sum C_i$ та за кількістю $\sum N_i$ кожного інноваційно активного промислового підприємства Львівської області.

2.6. Розраховується коефіцієнт варіації V_j для кожного інноваційно активного промислового підприємства Львівської області (розрахунок проведемо для першої позиції кожної групи):

$$V_{C11} = \frac{15,45 - 0}{1,52 - 0} = 10,18 > 3 \text{ група А}$$

$$V_{C14} = \frac{81,34 - 0}{27,80 - 0} = 2,92 < 3 \text{ переходимо до групи В}$$

$$V_{C14} = \frac{81,34 - 79,14}{27,80 - 26,38} = 1,55 > 0,7 \text{ група В}$$

$$V_{C6} = \frac{96,70 - 79,14}{51,99 - 26,38} = 0,68 < 0,7 \text{ переходимо до}$$

групи С

$$V_{C6} = \frac{96,70 - 95,75}{51,99 - 49,34} = 0,36 < 0,7 \text{ група С}$$

$$V_{C98} = \frac{100,00 - 95,75}{100,00 - 49,34} = 0,08$$

2.7. Проводиться класифікація інноваційно активних промислових підприємств Львівської області за групами А, В та С відповідно до діапазону змін розрахованого коефіцієнта варіації.

2.8. Проведені результати обчислення узагальнюються в таблицях та графіках.

3. Проводимо XYZ-аналіз, який виконується в такій послідовності:

3.1. Із даних статистичного обліку формується список інноваційно активних промислових підприємств Львівської області у 2010 році.

3.2. Із даних статистичного обліку формується інформація про напрями здійснення інноваційної діяльності: упровадження інноваційних видів продукції, реалізація інноваційної продукції, нової для ринку, реалізація інноваційної продукції, нової для підприємства, упровадження нових технологічних процесів, придбання нової технологічної лінії, здійснення витрат на інновації кожного інноваційно активного промислового підприємства.

3.3. За допомогою 6-тибальної шкали визначаються оцінки сталості інноваційної активності промислових підприємств Львівської області в балах.

3.4. Здійснюється ранжирування оцінок інноваційно активних промислових підприємств Львівської області по спаданню від найбільшої до найменшої.

3.5. Розраховується значення для визначення діапазону оцінки:

$$O_x = 6 \times \frac{90}{100} = 5,4 \approx 6$$

$$O_y = 6 \times \frac{70}{100} = 4,2 \approx 4 - 5$$

$$O_z = 6 \times \frac{10}{100} = 0,6 \approx 1 - 3$$

3.6. Проводиться класифікація інноваційно активних промислових підприємств Львівської області за групами X, Y та Z у відповідності оцінок до діапазону змін розрахованого коефіцієнта варіації.

3.7. Проведені результати обчислення узагальнюються в таблицях та графіках.

4. Інтегруємо ABC та XYZ-аналіз у суміщену табл. 1.

Таблиця 1. - Інтеграція ABC та XYZ-аналізу інноваційно активних промислових підприємств Львівської області

Інноваційно активні промислові підприємства Львівської області	Умовні позначення	ABC та XYZ-аналіз
ЗАТ "Завод комунального транспорту"	C11	AX
ВАТ "Дрогобицький завод автомобільних кранів"	C43	AY
ВАТ "Концерн хлібпром"	C13	AY
ЗАТ "Львівська кондитерська фірма "Світоч"	C36	AY
ВАТ "Львівська пивоварня"	C34	AY
ЗАТ "Львівський лікєро-горілчаний завод"	C23	AY
ДП "Видавничий дім "Укрпол" ТЗОВ "Укрпол ЛТД"	C48	AY
Львівське казенне експериментальне підприємство засобів пересування і протезування	C2	AY
Телевізійний завод "Електрон". Дочірнє підприємство ВАТ "Концерн-електрон"	C7	AZ
ВАТ Львівський холодокомбінат	C4	AZ
ТЗОВ "Ходорівський м'ясокомбінат"	C67	AZ
ВАТ "Галичфарм"	C22	AZ
ДП "Львівський державний ювелірний завод"	C16	AZ

Продовження табл. 1

Інноваційно активні промислові підприємства Львівської області	Умовні позначення	ABC та XYZ-аналіз
ТзОВ "Екран"	C50	AZ
ВАТ "Кохавинська паперова фабрика"	C68	AZ
ТзОВ "Завод "Електрообутприлад"	C14	BX
ВАТ "Львівська фабрика паперово-білових виробів "Бібліос""	C19	BY
ПП "Агротем"	C93	BY
ТзОВ "Добрі меблі"	C5	BZ
ТзОВ "ТПК-Профіль-ГП"	C100	BZ
Філія ДП "Укргазвидобування". Газове управління "Львівгазвидобування"	C18	BZ
ТзОВ "Айрон ХКВС"	C80	BZ
ТзОВ "Яблуневий Дар"	C62	BZ
ПП "Науково-виробниче підприємство "Троян"	C27	BZ
ТзОВ "Провімі"	C96	BZ
ВАТ "Дрогобицький долотний завод"	C41	BZ
ТзОВ "Енергоресурс-полімер"	C25	BZ
СП Українсько-німецьке у формі ТзОВ "Сферос-електрон"	C32	BZ
ТзОВ "Вікотех"	C90	BZ
ТзОВ "Ламела"	C99	BZ
ДП "Квімекс" датської компанії "Йорк і Ларсен А/С"	C63	BZ
ТзОВ "Меблі-Сервіс"	C85	CX
ВАТ "Львівагромаршпроект"	C21	CX
ЗАТ "Львівський жироскомбінат"	C6	CY
ВАТ "Червоноградський завод металоконструкцій"	C59	CY
Бродівське меблеве підприємство "Явір" Українського товариства глухих	C61	CY
ТзОВ "Сапсан"	C38	CY
СП Українсько-польське ТзОВ "Артгос-Пласт"	C64	CZ
Відокремлений підрозділ "Львівський завод залізобетонних конструкцій"	C1	CZ
ТзОВ "Енерголіс"	C57	CZ
ТзОВ "Снежка-Україна"	C101	CZ
ТзОВ "Провет"	C97	CZ
Мале ПП "Такт"	C54	CZ
ТзОВ "Декор-Сервіс"	C66	CZ
Виробничо-торгівельне ПП "Стиль"	C89	CZ
ЗАТ "Науково-виробниче об'єднання "Термоприлад" ім. В. Лаха"	C20	CZ
ТзОВ "Дорожні знаки"	C65	CZ
ДП "Рава-Руський спиртовий завод"	C73	CZ
ТзОВ "Контакт"	C102	CZ
ДП "Дослідний завод "Хвиля""	C17	CZ
ВАТ "Львівський завод штучних алмазів і алмазного інструменту"	C24	CZ
ТзОВ "Виробниче підприємство "Будпромвиріб"	C88	CZ
ВАТ "Стрий Авто"	C53	CZ
ДП "Львівський бронетанковий ремонтний завод"	C10	CZ
ЗАТ "Ензим"	C28	CZ
Дрогобицьке меблеве підприємство "Карпати" Українського товариства глухих	C37	CZ
ТзОВ "Гал-Дар"	C12	CZ
ВАТ "Стрийський завод ковальсько-пресового обладнання"	C51	CZ
ТзОВ "Технопак"	C33	CZ
ВАТ "Маяк"	C30	CZ
ТзОВ "Компанія "Віктар"	C79	CZ
ВАТ "Львіввавтозапчастина"	C8	CZ
ЗАТ Фірма "Т.С.Б."	C56	CZ
ВАТ "Калина"	C58	CZ
Підприємство Миколаївської виправної колонії № 50 "Управління державного департаменту України з питань виконання покарань у Львівській області"	C75	CZ
ПП "Майя"	C3	CZ
ПП "Політен"	C9	CZ
ТзОВ "Магік"	C15	CZ
ЗАТ "Весна-захід"	C26	CZ
Львівське міське КП "Львівводоканал"	C29	CZ
ПП "Лінія"	C31	CZ
ДП ВАТ "Концерн-електрон". Завод "Полімер-електрон"	C35	CZ
СП Українсько-російське у формі ЗАТ "Ламка"	C39	CZ
ВАТ "Нафтопереробний комплекс "Галичина""	C40	CZ

Закінчення табл. 1

Інноваційно активні промислові підприємства Львівської області	Умовні позначення	ABC та XYZ-аналіз
КП "Дрогобичводоканал"	C42	CZ
ВАТ Моршинський завод мінеральних вод "Оскар"	C44	CZ
КП "Моршинтеплоенерго"	C45	CZ
ТзОВ "Українська геотехнічна дорога"	C46	CZ
ПП "Сміо"	C47	CZ
ТзОВ "Дискавери – бурове обладнання"	C49	CZ
ВАТ "Меблевий комбінат "Стрий"	C52	CZ
ТзОВ "Трускавецький водоканал"	C55	CZ
КП "Бродитеплоенерго"	C60	CZ
Відокремлений підрозділ ВАТ "Західенерго". Добротвірська теплова електрична станція	C69	CZ
ТзОВ "Галфрост"	C70	CZ
ТзОВ з іноземними інвестиціями "Агрокап"	C71	CZ
ДП "Рава-Руський шпалопросочувальний завод"	C72	CZ
ДП "Ен Джі Метал Україна" компанії Н. Граверсен металварефабрик A/C	C74	CZ
ТзОВ "Електроконтакт Україна"	C76	CZ
ТзОВ "Пласт-Інвест"	C77	CZ
ТзОВ "ТД леонпрінт"	C78	CZ
ТзОВ "Ельграф"	C81	CZ
ТзОВ "Технологічно-експериментальний завод"	C82	CZ
ЗАТ "Світанок"	C83	CZ
ДП "Лопатинський спиртовий завод"	C84	CZ
ДП "Вузьлівський спиртовий завод"	C86	CZ
Відокремлений підрозділ "Шахта зарічна" ДП "Львіввугілля"	C87	CZ
ДП "Стрийлісопродукт" фірми "Лайстенфабрик Арнольд Делпе ГМБХ & КО"	C91	CZ
ВАТ "Галененергодбудпром"	C92	CZ
ТзОВ "Стрийський гравійний дробильний-сортувальний завод"	C94	CZ
ТзОВ "Науково-виробниче підприємство "Енергія-Новояворівськ"	C95	CZ
ДП "Холгер Крістіансес Продакшин Україна" компанії "Холгер Крістіансен A/C"	C98	CZ

За розрахованими та зведеними в табл. 1 розрахунками ABC та XYZ-аналізу інноваційно активних промислових підприємств Львівської області будується графік залежності частки інноваційно активних промислових підприємств групи XYZ та частка інноваційно активних промислових підприємств групи ABC від загальної їх кількості, приклад наведено на рис. 2.

Частка інноваційно активних промислових підприємств групи ABC від загальної їх кількості, %

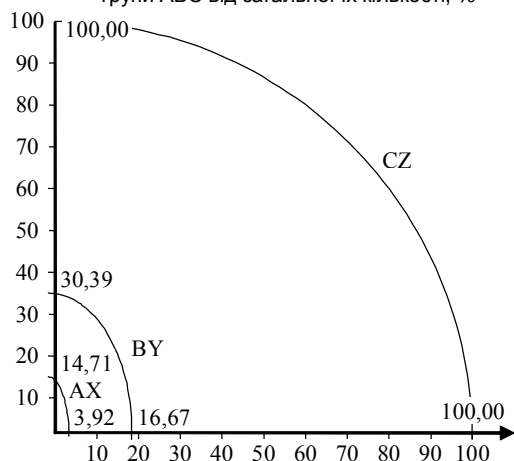

Рис. 2. Побудова співвідношення частки інноваційно активних промислових підприємств Львівської області групи ABC та групи XYZ від загальної їх кількості.

5. На основі проведених розрахунків з метою аналізу й формування висновків щодо керівництва на інноваційно активних промислових підприємствах Львівської області необхідно скористатися методом матричного подання інтегрованого ABC та XYZ-аналізу, який наведено на рис. 3.

У результаті суміщення ABC-аналізу та XYZ-аналізу в інтегровану матрицю ABC-XYZ-аналізу ми отримуємо 9 груп, які дозволяють нам сформулювати висновки щодо управління інноваційною діяльністю на промислових підприємствах Львівської області:

AX - високий обсяг реалізації інноваційної продукції та високий ступінь надійності прогнозу внаслідок стабільності інноваційної діяльності;

AY - високий обсяг реалізації інноваційної продукції та середній ступінь надійності прогнозу внаслідок циклічної інноваційної діяльності;

AZ - високий обсяг реалізації інноваційної продукції та низький ступінь надійності прогнозу внаслідок стохастичної інноваційної діяльності;

BX - середній обсяг реалізації інноваційної продукції та високий ступінь надійності прогнозу внаслідок стабільності інноваційної діяльності;

BY - середній обсяг реалізації інноваційної продукції та середній ступінь надійності прогнозу внаслідок циклічної інноваційної діяльності;

BZ - середній обсяг реалізації інноваційної продукції та низький ступінь надійності прогнозу внаслідок стохастичної інноваційної діяльності;

CX - низький обсяг реалізації інноваційної продукції та високий ступінь надійності прогнозу внаслідок стабільності інноваційної діяльності;

CY - низький обсяг реалізації інноваційної про-

XYZ-аналіз ABC-аналіз	X	Y	Z
A	C11	C43, C13, C36, C34, C23, C48, C2	C7, C4, C67, C22, C16, C50, C68
B	C14	C19, C93	C5, C100, C18, C18, C80, C62, C27, C96, C41, C25, C32, C90, C99, C63
C	C85, C21	C6, C59, C61, C38	C64, C1, C57, C101, C97, C54, C66, C89, C20, C65, C73, C102, C17, C24, C88, C53, C10, C28, C37, C12, C51, C33, C30, C79, C8, C56, C58, C75, C3, C9, C15, C26, C29, C31, C35, C39, C40, C42, C44, C45, C46, C47, C49, C52, C55, C60, C69, C70, C71, C72, C74, C76, C77, C78, C81, C82, C83, C84, C86, C87, C91, C92, C94, C95, C98

Рис. 3. Матриця ABC та XYZ-аналізу інноваційно активних промислових підприємств Львівської області.

дукції та середній ступінь надійності прогнозу внаслідок циклічної інноваційної діяльності;

CZ - низький обсяг реалізації інноваційної продукції та низький ступінь надійності прогнозу внаслідок стохастичної інноваційної діяльності.

6. Аналізуючи результати інтегрованої матриці ABC-XYZ-аналізу, слід зазначити, що до найефективніших керівників інноваційно активних промислових підприємств можна віднести: ЗАТ "Завод комунального транспорту" (керівник Челяпін С. М.), ВАТ "Дрогобицький завод автомобільних кранів" (керівник Баран М. М.), ВАТ "Концерн хлібпром" (керівник Хрущ Р. М.), ЗАТ "Львівська кондитерська фірма "Світоч" (керівник Сміт Е. Р.), ВАТ "Львівська пивоварня" (керівник Ченишов П. А.), ЗАТ "Львівський лікєро-горілчаний завод" (керівник Охавський І. М.), ДП "Видавничий дім "Укрпол" ТЗОВ "Укрпол ЛТД" (керівник Ковальчук С. М.), Львівське казенне експериментальне підприємство засобів пересування і протезування (керівник Суязов С. О.), Телевізійний завод "Електрон". Дочірнє підприємство ВАТ "Концерн-електрон" (керівник Яремчук О. Є.), ВАТ Львівський холодокомбінат (керівник Монохін О. В.), ТЗОВ "Ходорівський м'ясокомбінат" (керівник Матвійко С. М.), ВАТ "Галичфарм" (керівник Болонський О. В.), ДП "Львівський державний ювелірний завод" (керівник Кузовкін В. Б.), ТЗОВ "Екран" (керівник Карпінський З. Є.), ВАТ "Кохавинська паперова фабрика" (керівник Пиріг Р. В.). Визначальне значення ефективності керівної інноваційної діяльності полягає в застосуванні відповідного набору особистісних, ділових та організаційних якостей, знань, мислення, навичок, цінностей, здібностей, принципів та функцій, котрі, з одного боку, визначають можливість керівників у формуванні напрямів та пріоритетів інноваційного розвитку промислового підприємства, а з другого - забезпечують ефективність управління інноваційною діяльністю.

Висновки

Отже, використання суміщеного ABC і XYZ-аналізів дозволяє:

- визначити функціональні напрямки інноваційної діяльності та управління інноваціями на інноваційно активних промислових підприємствах;
- виявити ключові чинники ефективного управління інноваційною діяльністю, які впливають на кількість інноваційно активних промислових підприємств;
- підвищити ефективність системи управління інноваційною діяльністю на інноваційно активних підприємствах;
- підвищити частку інноваційно активних промислових підприємств, переймаючи досвід ефективного управління інноваційною діяльністю;
- перерозподілити зусилля управління залежно від кваліфікації та наявного досвіду.

І це далеко не повний перелік переваг, які реалізуються завдяки використанню описаного поєднаного методу ABC і XYZ-аналізу.

Реалізація зазначених заходів дозволить промисловим підприємствам України та Львівської області зокрема здійснювати оновлення продукції, технологій, отримувати інформаційне, фінансове, податкове, правове забезпечення реалізації інноваційних програм, реалізувати в повному обсязі інноваційну стратегію розвитку.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Інноваційна діяльність у Львівській області : статистичний збірник 2010 / Державний комітет статистики України ; Головне управління статистики у Львівській області. - Львів, 2011. - 97 с.
2. Держкомстат України [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.

3. Александрова В. П. Тенденції розвитку науково-технічних пріоритетів у промисловості України / В. П. Александрова // Проблеми науки. - 2003. - № 2. - С. 1318.

4. Ілляшенко С. М. Управління інноваційним розвитком / С. М. Ілляшенко. - Суми : ВТД "Університетська книга" ; К. : Вид. дім "Княгиня Ольга", 2005. - 324 с.

5. Йохна М. А. Економіка і організація інноваційної діяльності / М. А. Йохна, В. В. Стадник. - К. : Вид. центр "Академія", 2005. - 400 с.

6. Козик В. В. Можливості та проблеми формування інно-

ваційних структур / В. В. Козик // Регіональна економіка. - 2005. - № 1. - С. 195-202.

7. Інвестиційна та інноваційна діяльність : [монографія] / О. Є. Кузьмін, С. В. Князь, Н. В. Тувакова, А. Я. Кузнєцова. - Львів : ЛБІ НБУ, 2003. - 233 с.

8. Федулова Л. І. Інноваційна економіка / Л. І. Федулова. - К. : Либідь, 2006. - 480 с.

9. Чухрай Н. Товарна інноваційна політика: управління інноваціями на підприємстві / Н. Чухрай, Р. Патора. - К. : КОНДОР, 2006. - 398 с.

N. Kolinko

ANALYSIS OF EFFICIENCY OF GUIDANCE BY INNOVATIVE ACTIVITY ON BASIS OF ABC-XYZ-ANALYSIS

The article is devoted the analysis of guidance of innovative activity of industrial enterprises on the basis of the use of method of ABC-XYZ-analysis. The algorithm of analysis of leading innovative activity is offered. As a result of combination of ABC-analysis and XYZ-analysis in a computer-integrated matrix nine groups which allowed us to formulate conclusions in relation to guidance innovative activity of industrial enterprises are got an analysis. The conducted research enabled us to define the most effective leaders of innovative activity.

Key words: guidance, effective leader, innovative activity, ABC-XYZ-analysis.

© Н. Колінко

Надійшла до редакції 25.04.2012

УДК 339.5

ЦИВІЛІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ПРОЦЕСІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

НАТАЛІЯ КОСТЕНКО,

кандидат економічних наук, доцент кафедри зовнішньоекономічної діяльності підприємств Донецького національного технічного університету

У статті охарактеризовані фактори взаємодії націй, які відображають сутність цивілізаційного розвитку. Відображені погляди на економічну інтеграцію крізь призму минулого з екстраполяцією на сучасність. Визначені аргументи на захист регіональної економічної інтеграції.

Ключові слова: автаркія, інтеграція, цивілізація, чинники, соціально-економічний розвиток.

Постановка проблеми дослідження. Поглиблення інтернаціоналізації світового господарства відбувається шляхом глобалізації та міжнародної економічної інтеграції. Цілі та завдання міжнародної економічної інтеграції визначаються геоекономічними пріоритетами підвищення конкурентоспроможності країн за рахунок поєднання спільних національних інтересів щодо характеру використання ресурсного потенціалу регіонів. Наголос сучасного дискурсу полягає в пошуку напрямів та характеру взаємодії націй. Кожній нації притаманні певні ознаки, які виражають її самоідентифікацію: від культурно-історичних до політичних складових, однак економічні ознаки виступають головними важелями еволюції людства. Отже, визначальними характеристиками розвитку людства завжди залишаються

цивілізаційні аспекти, спрямовані на подолання важливих проблем, що постають перед окремими націями. Але тільки спільні зусилля надають шанс людському універсуму щодо прагнення постійного пошуку кращої моделі соціально-економічного розвитку. Тому вивчення минулих надбань із поєднанням сучасних досліджень дасть змогу зрозуміти нам: чи ми на правильному шляху?

Аналіз останніх досліджень. Цивілізаційні аспекти еволюції людства бентежили думки багатьох дослідників у різні часи: істориків Л. Мечникова та Б. Шапталова [1], геополітиків А. Мехена та О. Дугіна [3], економістів В. Сомнера [7] та А. Філіпенка [4], Г. Колодка та Т. Ісаченка [9, 10]. Кожний із дослідників виділяє фактори, які сприяють економічній інтеграції.

№ 3 (117) травень-червень 2012 р.